

Nazwa przedmiotu PROCESY GRZANIA I CHŁODZENIA W OBRÓBCE CIEPLNEJ <i>Heating and cooling processes in heat treatment</i>			
Kierunek: Inżynieria materiałowa		Kod przedmiotu: IM.D1F.27	
Rodzaj przedmiotu: Kierunkowy do wyboru	Poziom studiów: studia I stopnia	forma studiów: studia stacjonarne	Rok: III Semestr: V
Rodzaj zajęć: Wyk. Lab.	Liczba godzin/tydzień: 2W, 2L		Liczba punktów: 5 ECTS

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE

I KARTA PRZEDMIOTU

CEL PRZEDMIOTU

- C1. Przekazanie studentom podstawowej wiedzy z problematyki obliczeń, symulacji i projektowania procesów grzania i chłodzenia w procesach obróbki cieplnej
- C2. Zapoznanie studentów z mechanizmami wymiany ciepła oraz specyfiką cieplną stosowanych w przemyśle ośrodków grzejnych i chłodzących w procesach obróbki cieplnej
- C3. Zapoznanie studentów z podstawowymi i nowoczesnymi urządzeniami do procesów obróbki cieplnej i ich charakterystyką cieplną

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

1. Wiedza z zakresu fizyki, chemii ogólnej, termodynamiki, metaloznawstwa
2. Znajomość zasad bezpieczeństwa pracy przy użytkowaniu urządzeń do procesów obróbki cieplnej i cieplno-chemicznej
3. Znajomość podstawowych procesów i zabiegów cieplnych obróbki cieplnej i cieplno-chemicznej
4. Umiejętność wykonywania podstawowych obliczeń termodynamicznych i cieplnych
5. Umiejętność korzystania ze źródeł informacji w tym z instrukcji do przedmiotu dokumentacji technicznych urządzeń,
6. Umiejętności pracy samodzielnej i zespołowej
7. Umiejętności interpretacji i zaprezentowania otrzymanych wyników

EFEKTY KSZTAŁCENIA

- EK 1 – Student posiada wiedzę teoretyczną z zakresu procesów obróbki cieplnej i cieplno-chemicznej
- EK 2 – Student posiada wiedzę z zagadnień termodynamiki, fizyki, chemii ogólnej
- EK 3 – Student potrafi zbadać i ocenić wpływ ciepła i zabiegów chłodzenia na strukturę materiału przed i po procesach obróbki cieplnej
- EK 4 – Student posiada wiedzę z doboru rodzaju ośrodka i czasów grzania, chłodzenia do danego procesu obróbki cieplnej
- EK 5 – Student zna ogólne zasady działania, obsługi urządzeń do procesów obróbki cieplnej
- EK 6 – Student potrafi przygotować sprawozdanie z przebiegu i realizacji procesu.

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć – WYKŁADY	Liczba godzin
W 1 – Podstawowe pojęcia z zakresu transportu ciepła	2
W 2,3 – Przewodzenie i wymiana ciepła	4
W 4 – Wymiana ciepła w gazach, wymiana ciepła w próżni	2
W 5 – Ośrodki grzejne	2
W 6 – Ośrodki chłodzące	2

W 7,8,9 – Obliczenia szybkości nagrzewania wsadu w piecu	6
W 10 – Procesy grzania i chłodzenia podczas obróbki cieplnej powierzchniowej	2
W 11 – Urządzenia indukcyjne, urządzenia plazmowe	2
W 12,13 – Kąpiele i urządzenia do chłodzenia wsadu	4
W 14 – Obróbka podzerowa	2
W 15 – Bezpieczeństwo pracy podczas procesów obróbki cieplnej	2
Forma zajęć – LABORATORIUM	Liczba godzin
L 1,2 – Dobór materiału w aspekcie pożądaných właściwości cieplnych	4
L 3,4 – Wyznaczenie szybkości nagrzewania wsadu	4
L 5,6 – Przygotowanie materiału do obróbki cieplnej	4
L 7,8 – Symulacje numeryczne procesu nagrzewania detalu	4
L 9,10 – Obliczanie naprężeń w czasie nagrzewania	4
L 10,11 – Obliczanie naprężeń w czasie chłodzenia	4
L 12, 13 – Badania mikrostrukturalne przygotowanych próbek po procesie obróbki cieplnej	2
L 14,15 – Projektowanie procesu hartowania detalu dla uzyskania określonej mikrostruktury	4

NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1. – wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych
2. – ćwiczenia laboratoryjne, opracowanie sprawozdań z realizacji przebiegu ćwiczeń
3. – pokaz procesów technologicznych
4. – instrukcje do wykonania ćwiczeń laboratoryjnych
5. – przykłady gotowych wyrobów i półwyrobów wytworzonych różnymi technikami
6. – przyrządy pomiarowe
7. – stanowiska do ćwiczeń wyposażone w aparaturę i narzędzia do realizacji procesów obróbki cieplnej

SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)

F1. – ocena przygotowania do ćwiczeń laboratoryjnych
F2. – ocena umiejętności stosowania zdobytej wiedzy podczas wykonywania ćwiczeń
F3. – ocena sprawozdań z realizacji ćwiczeń objętych programem nauczania
F4. – ocena aktywności podczas zajęć
P1. – ocena umiejętności rozwiązywania postawionych problemów oraz sposobu prezentacji uzyskanych wyników – zaliczenie na ocenę*
P2. – ocena opanowania materiału nauczania będącego przedmiotem wykładu - zaliczenie na ocenę*

*) warunkiem uzyskania zaliczenia jest otrzymanie pozytywnych ocen ze wszystkich ćwiczeń laboratoryjnych,

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z prowadzącym	30W 30L → 60h
Zapoznanie się ze wskazaną literaturą	15 h
Przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych	15 h
Wykonanie sprawozdań z realizacji ćwiczeń laboratoryjnych (czas poza zajęciami laboratoryjnymi)	15 h
Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	30 h
Suma	Σ 135 h
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	5 ECTS

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

1. W. Luty: Poradnik Inżyniera, Obróbka Ciepłna Stopów Żelaza, WNT, Warszawa, 1977
2. Dobrzański L.A.: Metaloznawstwo z podstawami nauki o materiałach . WNT, Warszawa, 1999r.
3. Burakowski T.: Inżynieria Powierzchni Metali. WNT, Warszawa, 1995r.
4. Przybyłowicz K., Przybyłowicz J.: Obróbki Ciepłne i Powierzchniowe, Pol. Świętokrzyska, Kielce, 2004.
5. Wymiana ciepła w piecach przemysłowych, Praca zbiorowa, WPCz, Częstochowa, 2006

PROWADZĄCY PRZEDMIOT (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)

1. dr hab. inż. Józef Jasiński Prof. PCz, e-mail jasinski@wip.pcz.pl

MACIERZ REALIZACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla kierunku Inżynieria Materiałowa	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EK1	K_W03, K_W05, K_W10, K_W22, K_W27 K_U01, K_U02, K_U04, K_U11, K_U15, K_U29	C1	W1,2, 3, W10, L3,4, L5,6, L12,13, L14,15	1, 2, 3, 4, 5	P2, F1,F2
EK2	K_W02, K_W03, K_W04, K_W08, K_W10, K_W16, K_U01, K_U03, K_U07, K_U11, K_U12	C2	W1,2,3 W7,8,9, W10, L 9-10, L3,4, L 7,8,9	1, 2, 3, 4, 5, 6	F1 F2 P2
EK3	K_W02, K_W03, K_W12, K_W16, K_U01, K_U07, K_U11, K_U22	C2	W2,3, W4, L12,13, L9,10	1, 2, 3, 4, 5, 6	F1 F2 P1 P3
EK4	K_W02, K_W03, K_W12, K_U01, K_U18	C3	W4, W5, W6, W14, L1,2, L5,6, L7,8, L12, L13	3, 4, 6, 7	P1 F1 F3 F4
EK5	K_W03, K_W04, K_W07, K_W13, K_W17, K_W27 K_U03, K_U07, K_U11, K_U13, K_U23	C3	W5, W6, W7,8,9 W12,13 L3-13	2, 3, 4, 6, 7	F1 F2 F3
EK6	K_W02, K_W08, K_W12, K_W16, K_W18 K_U02, K_U13, K_U23	C3	L3-15	2, 4, 7	F1 F2 F3 P1

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Efekt 1 Student posiadał wiedzę teoretyczną z zakresu rodzajów wymiany ciepła	Student nie opanował podstawowej wiedzy z zakresu procesów cieplnych i wymiany ciepła	Student częściowo opanował wiedzę z zakresu procesów cieplnych i wymiany ciepła	Student opanował wiedzę z zakresu procesów cieplnych i wymiany ciepła	Student bardzo dobrze opanował wiedzę z zakresu procesów cieplnych i wymiany ciepła
Efekt 2 Student posiada umiejętności stosowania wiedzy o wymianie ciepła w procesach nagrzewania i chłodzenia w procesach obróbki cieplnej	Student nie potrafi wymienić podstawowych praw termodynamiki, rodzajów wymiany ciepła w procesach obróbki cieplnej nawet z pomocą prowadzącego	Student nie potrafi wykorzystać zdobytej wiedzy, zadania wynikające z realizacji ćwiczeń wykonuje z pomocą prowadzącego	Student poprawnie wykorzystuje wiedzę oraz samodzielnie rozwiązuje problemy wynikające w trakcie realizacji ćwiczeń	Student potrafi wymienić podstawowe prawa wymiany ciepła w procesach grzania i chłodzenia, zna prawa termodynamiki i potrafi wykonać obliczenia
Efekt 3 Student zna metody obróbki cieplnej w różnych ośrodkach nagrzewających i chłodzących oraz potrafi obliczyć szybkość wymiany ciepła podczas nagrzewania i chłodzenia	Student nie zna metod różnych ośrodkach nagrzewających i chłodzących oraz nie potrafi obliczyć szybkości wymiany ciepła podczas nagrzewania i chłodzenia	Student nie potrafi wykorzystać zdobytej wiedzy, zadania wynikające z realizacji ćwiczenia wykonuje z pomocą prowadzącego	Student poprawnie wykorzystuje wiedzę oraz samodzielnie rozwiązuje problemy wynikające w trakcie realizacji ćwiczeń	Student potrafi samodzielnie dobrać, ośrodek nagrzewający i chłodzący oraz potrafi obliczyć czasy procesów grzania i chłodzenia w procesach obróbki cieplnej
Efekt 4 Student potrafi prezentować i dyskutować na temat wyników badań własnych	Student nie potrafi opracować sprawozdania, nie potrafi zaprezentować wyników badań	Student wykonał sprawozdanie z realizowanego ćwiczenia, ale nie potrafi dokonać interpretacji oraz analizy wyników badań własnych	Student wykonał sprawozdanie z realizowanego ćwiczenia, potrafi zaprezentować wyniki swojej pracy oraz dokonuje ich analizy	Student wykonał sprawozdanie z realizowanego ćwiczenia, potrafi w sposób zrozumiały prezentować oraz dyskutować osiągnięte wyniki

III. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Wszelkie informacje dla studentów kierunku Inżynieria Materiałowa wraz z:

- programem studiów,
- instrukcjami do ćwiczeń laboratoryjnych,
- harmonogramem odbywania zajęć

dostępne są na tablicy informacyjnej oraz stronie internetowej kierunku Inżynieria Materiałowa:

www.inzynieriamaterialowa.pl

2. Rozkład konsultacji jest dostępny na stronie internetowej Instytutu Inżynierii Materiałowej: www.inzynieriamaterialowa.pl, na tabliczkach informacyjnych umieszczanych na drzwiach gabinetów pracowników oraz w sekretariacie Instytutu. Informacje na temat godzin konsultacji przekazywane są także bezpośrednio na zajęciach.